# GENERÁLNÍ CECHOVNÍ ARTYKULOVÉ PRO POŘÁDKY KRÁLOVSKÝCH DĚDIČNÝCH ZEMÍ ČESKÝCH LÉTA 1739. VYTIŠTĚNÉ V KRÁLOVSKÉM MENŠÍM MĚSTĚ PRAŽSKÉM, V KRÁLOVSKÉ DVORSKÉ IMPRESSY

My Karel šestý, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše v Germánii, špaňhelský, uherský, český, též dalmátský, charvátský, a slovanský král, u. arci-kníže rakouské, margkrabě moravské, kníže lucemburgské a slezské, též margkrabě Lužické, u. u.

Vzkazujeme všem, a jednomu každému královských zemích našich dědičných českých obyvatelům a poddaným, jakého by ti koliv stavu, důstojenství, řádu, neb povolání byli, naši císařskou a královskou milost, i vše dobré: Jsouce bez toho všem povědomo, jaký tak ustanovený řád jsme my k zamezení těch při řemeslích vzniklých zlých obyčejův, s majícím srozuměním celé říše svaté, v pravených našich společných královských zemích dědičných českých, prostředkem těch pod datum 16. dne měsíce listopadu, roku 1731 prošlých Generálních cechovních patentův, za právo vyhlásiti dali, při čemž taky na všechen způsob pozůstaveno býti má, a my chceme ještě dálejíc nad tím silnou ruku držanou míti.
Generální cechovní patenty zůstávají v své podstatě.

Předně, znamenávše my až posaváde, že jednostejní cechové v mnohých místách míň, v jiných ale víc, atak rozdílné léta k učení a vandrování, též z strany učedlníkův přijímání, za vyučenou dávání a jich zapisování, pak za mistrovského práva udělení, i také rozdílné platy v obyčeji měli, a ti potvrzené míti žádali, skrze což ale, obvzláště skrze učedlnický a vandrovní léta, mnohonásobné roztržitosti a nevole jsou pošly:
Rozličné řemeslnické obyčeje.

Aby tehdy v tom všemožně, vzláště však při pořádcích v menších místách třetí a čtvrté classis, rovnost se uvedla, následovně, jak se při všech pořádcích vesměs zachovávati má, se vyměřilo; tehdy cechy v menších místách na přítomný Generální cechovní artykule tuto konečně poukázati chtíti ráčíme. Co se ale cechův v přednějších místách první a druhé classis (jenž v těch s Generálními cechovními patenty v roku 1731 spolu publikovaných tištěných zaznamenání jmenované jsou) dotýče, tu se při tom, poněvadž oné dílem již obvzláštní cechovní artykule skrze naše nejvyšší královské potvrzení dostali, neb ještě budoucně takové vymocti mají, tak, pokudžby nětco jiného, a Generálním cechovním patentům naproti stojícího v sobě obsahovalo, zcela se zanechává: Naproti tomu respectu toho, co v pravených speciálních cechovních artykulích jináč vysazeno nejni, a však přece v těchto Generálních cechovních artykulích své

vyměření má, mají cechy v dotčených městech první a druhé classis, podle toho se říditi.
Rovnost respectu cechovních míst třetí a čtvrté classis.
Na jaký způsob se zachovati mají.
Za druhé, přesto vynacházejí se vesměs při pořádcích také i v přednějších městech rozličné jiné obyčeje, na kteréžto patrné vyměření, v Generálních patentích se nevynachází, anobrž od cechův při vyhledávání milostivého potvrzení, častějíc se zamlčují, takové ale v těchto Generálních cechovních artykulích vysazené jsou.
a jakož
Za třetí, naše obvzláštní nejdobrotivější mínění tam čelí, aby pořádkové v menších a nemožnějších městách a místách, od těch sice při pořádným na papír postavení, pak napravení, a potom vymožení a potvrzení vlastných speciálních cechovních artykulův nesoucích velkých autrat, větším dílem ussanováni byli; Tak také dovolovati ráčíme, aby podobní nemožnější pořádkové v menších místách třetí a čtvrté classis, při Generálních cechovních patentích, a těchto nově-přicházejících Generálních cechovních artykulích zcela a dokonale bez dalších speciálních artykulův zůstati mohli;
Pořádkové v menších místách třetí a čtvrté classis, mohou při tom zůstati.
Naproti tomu
Za čtvrté, co se cechův v přednějších městách první a druhé classis dotýče, ty mají (mimo toho dálejíc v článku šestým posazeného příběhu) obvzláštní cechovní artykule, pokudž již s nima zaopatřeni nejsou, ještě sobě potvrditi dáti, při čemž přece jim toto ulechčení se stane, že jim vše a každé Puncta posaditi, a tu kde náleží, k napravení dáti zapotřebí nejní, nýbrž v svém posazení trojí věc pozorovati mají: Cechové první a druhé classis, mají sobě obvzláštní cechovní artykule vymocti
Totižto:
Předně, kdyby oni přes to, co v těchto Generálních artykulích vysazeno, a vrchnostlivému neb magistratskému dobrému uznání zanecháno jest, nějaké obvzláštné své vyměřené míti žádali: Neb
Za druhé, kdyžby oni jedno neb druhé vyměření z strany času, povinnovaného platu, a autrat, jináč za sobě užitečné a potřebné býti uznali, a takové přejinačení ani proti Generálním patentům, ani dobrému řádu, a rovnosti jednostejných cechův neznělo: aneb

Za třetí, pokudžby oni při spolu-posazením těchto Genrálních cechovních artykulův, ještě jiné nové přísady, a věci, jenžby jim k provozování svého řemesla užitečné býti myslili, a nápodobně vše obecnému dobrému, a Generálnímu cechovnímu ustanovení nikoliv protivné nebyli, vyhledávali.

Tehdy mají oni takové vysvětlení, přejinačení, a přisázení, na papír postaviti, a skrze své představené vrchnosti, neb Magistráty, podle již vyhlášeného způsobu, tu kde náleží k dokonalému vyšetření a napravení, potom pak od královských zemských Guberniis k našemu nejmilostivějšímu potvrzení podati; z čehož následuje, že takové napravení o mnoho míněji státi bude, než kdyby každý cech všechny a každý cechovní artykule, a ustanovení, k novému posazení, spořádání, a potvrzení složiti musel.
Za páté, přitom v třetím a čtvrtým předcházejícím článku stálým vyměření přece ještě má toto své pozastavení, a to sice předně, když v lepších místách dvouch posledních, obvzláště třetí classis možnější cechy se vynacházejí, a oni obvzláštní cechovní artikule míti žádají, těm svobodno pozůstává, rovně na ten v předešlým článku předepsaný způsob o ně se ucházeti, a jich potvrzení vyhledávati; Jakož i také naproti tomu
Který cechové dvouch posledních classých obvzláštní cechovní artikule žádati mohou.

Za šesté, těm v jednom aneb druhým městě druhé classis snad se vynacházejícím dokonce nemožným cechům, dle uznání Magistrátu dovoleno bude, při nadřečených řemeslnických patentích, a přítomných Generálních cechovních artykulích, bez vymožení speciálních artykulův zůstati
naproti tomu v druhé classy přitom zůstati mohou.
Přitom
Za sedmé, nápodobně dovolujeme, že také víceji rozličných řemesel pod jednou pokladnicí, a cechovními artykulmi státi může, však pokudžby od každého rozdílného řemesla tolik osob bylo, žeby z nich jeden starší k rozsuzování mistrovských kusův, též zaopatření, a obstarání jiných řemeslnických případností dosazen býti mohl. Ledažeby to přivtělení mezi takovýma řemeslami se stalo, kterážto obvzláštní takovou spojnost mezi, aby jedno druhého řemesla mistrovský kusy náležitě a dostatečně souditi a schvalovati mohlo.
Na jaký způsob rozdílná řemesla při jedné pokladnici státi mohou.
Ačkoliv
za osmé, na ten způsob také důstatečný počet, v. g. od čtyr osob k takovému přivtělení jest; nic však méně přece všeobecnému dobrému vždy užitečně přichází, když ty osoby, kde přebývají, a tam žádnou vlastní pokladnici mezi sebou založiti nemohou, se raději v jednom nedaleko vzdáleným městě k svému vlastnému řemeslu přivtěliti dají, leda, žeby takové přivtělení z strany pocestných autrat, pro dalekost cesty za těžko přicházelo.
Stojejí však lépěji při pokladnici svého vlastního řemesla.

Za deváté, slušnějíc a prospěšnějíc jest pro každou zem, aby od stejného řemesla sem a tam roztraušený mistři raději v své zemi, než ze Země přivtělení

povyhledávali, a to sice před jinými v hlavním městě, pokudž to daleko vzdálené nejni, neb dle okolostojíčnosti v jiným pohodlným městě vlastní pokladnici založili, aneb k té již založené se přivtěliti dali.
Přitom však my
Za desáté, jedinkým, neb v nedostatečném počtu pro vlastní pokladnici se vynacházejícím řemeslnickým oudům, na žádný způsob nepřipouštíme, aby oni podle své vůle, a pro samou ošemetnost, brzo k tomu, brzo onému cechu se přivtěliti chtěli, a mohli.
Podle čehož tehdy všechny pořádkové a cechovní oudové v společných královských našich dědičných českých zemích jak se říditi věděti budou.
A přikazujeme nápodobně podle toho všem našim vyšším a nižším ouřadům, a ostatným vrchnostem v teď-pravených společných královských našich dědičných českých zemích, tímto nejmilostivějíc, aby oni nad tímto našim k většímu ulechčení pořádkův a cechovních oudův, čelícím nařízení, pevnou ruku drželi, je nikoliv nepřekročovali, ani někomu jinému to nedopouštěli, jakož my také k tomu cíli a konci, naším královským Guberniis, aby oné na to ve všem pozorné a pilné vrchní dohlížení měli, tuto milostivě poroučeti ráčíme. Načemž ouřady a vrchnosti pevnou ruku držetiKrálovská Gubernia pak vrchní dohlížení míti mají

A v tom jest naše milostivá a dokonalá vůle. Dán v našem městě Vídni, pátého dne měsíce ledna, v sedmnáctistým třidcátým devátým, našich království: římského v dvadcátým osmým, špaňhelského v třidcátým šestým, uherského a českého též dvadcátým osmým roku.
Karel
L. S.
Philippus Comes Kinsky, Reg. is Boh:[emus] Supr:[remus] Cancell.[ari] us

Ad Mandatum Sac:[rae] Caesareae Regiaeque Majest:[atis] proprium Jan Václav z Liedlu

# GENERÁLNÍ CECHOVNÍ ARTYKULOVÉ PRO CECHOVNÍ POŘÁDKY KRÁLOVSKÝCH DĚDIČNÝCH ZEMÍ ČESKÝCH

**Articulus I.**
O učedlnících
Kdo chce do učení přijat býti, ten má v dědičném našem království českém, margkrabství moravském, a hrabství Klacském, katolického náboženství: v dědičném na našem knížectví slezském však, neboližto téhož náboženství, aneb augšpurgského vyznání býti, pak, než se s vědomím cechovních starších mistrův, a to sice při kvartálním shromáždění pořádně do učení přijme, a zapíše, skrz šest neděl u toho mistra, kam on do učení vstoupiti míní, v probě státi; kdyř on potom od téhož mistra za spůsobného a schopného uznán bude, svůj křtící list, neb jiné dle Generálních cechovních Patentův platné vysvědčení svého narození, jakož i také, jestli poddaný jest, vrchnostlivé povolení, do cechovní pokladnice složiti, a na ten spůsob při otevřené pokladnici přijat býti; co se ale platu z strany přijímání dotýče, tu v špatnějších městách a místách třetí a čtvrté classis, 3 fl: do pokladnice, pak jménem zápisu 35 kr: a pro cechovního posla 15. kr: respectu přednějších měst první a druhé classis ale , ona částka, kteroužto již v tom milostivě potvrzené, aneb budoucně k potvrzení přijdoucí speciální cechovní artykulové v sobě obsahují, se skládati bude.
Náboženství.
Přijímání.
Složení křtícího listu a respective vrchnostlivého povolení.
vrchnostlivé vyměřený plat za přijímání

**Articulus II.**
Co se však přitom obyčejného zaručení tejká, takové má se mírně, též ne samotně na hotových penězích skládati, nýbrž na tom dosti býti, tu zaručenou částku skrze rukojmě bezpečně zaopatřiti; pokudžby však schopný a spůsobný učedlník to učiniti nemohl, v tom příběhu může téhož místa vrchnost neb Magistrát nápodobné Quantum neboližto zmenšiti, aneb dle povahy věcí, dokonce prominouti.
Zaručení.
Zmenšení neb prominutí zaručeného Quanti.

**Articulus III.**
Učedlník pekařského, tesařského, provaznického, pernikářského, hrnčířského, má dvě: kožešnického, zlatnického, kamenického, jirchářského, a hodinářského čtyry: jiných ostatných pak pořádkův veskrz tři léta pořád v učení státi, a žádný čas od toho vypouštěti, méněji od svého mistra odjíti, neb přes noc jinde zůstati, nýbrž ve všem, jak jednomu počestnému, bohabojnému učedlníku přísluší, se

zachovati, nápodobně na všechen spůsob věrným, pilným, a poslušným se prokázati; Pokudžby ale se přihodilo, že by takový učedlník bez důstatečné jak při starších cechovních mistřích, tak svých rukojmích přednešené příčiny, pryč od svého mistra odešel, a skrze dva, tři, i víceji dní venku zůstal, však potom v praveným krátkým čase zase navrátil, a polepšiti se chtěl, za každý vynechaný den, jeden týhoden vynahraditi, a tak dílejíc v učení zůstati, ostatně pak v tomto příběhu jeho rukojmě nikoliv k žádnýmu dalšímu dostičinění se přidržeti; však toto vyměření z strany učedlnických let zase se jenom o těch menších míst třetí a čtvrté classis, srozumívá, respectu ale větších měst první a druhé classis, taková Léta podle speciálních cechovních artykulův se pozorovati budou.
Léta k učení vyměřená.
dobré chování.
Nemá se z učení vystupovati.

**Articulus IV.**
Zůstalliby pak on, jak teď praveno, z příbytku svého mistra dílejíc venku bez náležité příčiny, tak, žeby o něm špatné polepšení se doufalo, nebo tolikéž, když by se dobře nechoval, aneb dokonce v něčem se proneveřil, a v tom přesvědčen byl, následovně od řemesla odmrštěn býti zasluhoval, tehdy má se téhož místa vrchnosti, neb Magistrátu to oznámiti, a odtud rozsudek téhož očekávati, jakož i zaručené Quantum, však jenom v příběhu se dopuštěné nevěrnosti, nikoliv ale samotného odstranění, kteréhožto mistr pro ostré držení a trýznění učedlníka svého sám velkou příčinou býti může, propadnouti, a do pokladnice se složiti, potom pak dle cechovního obyčeje, nebo k ruce mistra, aneb dílem do pokladnice se odvédsti.
Odmrštění z učení.
Kterak zaručené quantum propadnouti a kam se složiti má.

**Articulus V.**
Pokudžby pak učedlník nějakou příčinu, pro kteroužto by on při svým mistru dílejíc zůstati nemohl, měl, tehdy má on takovou, však bez odstranění se od mistra, při cechovních starších mistřich, a téhož pořádku inspectoru, nebo sám, aneb skrze své rukojmě přednésti; Načež starší cechmistři spolu s inspectorem tu věc, jak sluší a náleží, vyšetřiti, dle svého uznání učedlníka k jinému mistru k doplnění ostatního času na učení dáti, pak, v tom příběhu, kdyžby předešlý mistr z strany vyučení pníze zouplna již byl dostal, jeho, aby on novému mistru, který učedlníka k vyučení přijal, tolik, coby za ten čas vypadlo, vynahradil, přidržeti povinni budou.
Když příčina jest, mohou starší cechmistři učedlníka od mistra k jinému dáti, a tomu dle proporcí času mzdu od vyučení vyvrhnouti.

**Articulus VII.**

Pokudžby pak se přihodilo, žeby mistr, nežby učedlník čas svého vyučení doplnil, ze světa sešel, naproti tomu ale osiřelá vdova řemeslo provozovati by chtěla, k tomuž cíli a konci nápodobně s dobrým a způsobným tovaryšem, nešťby ona takového neboližto sama přijala, neb od pořádku dostala, se zaopatřila, tehdy má se vdově ten při jejím muži v učení bývalý učedlník zanechati, však od ní před vyjitím času vyučení, dle zvyku řemesla, neb skrze čtrnácte dní, neb čtyry neděle, neb také, kde obyčej jest, skrz čtvrt léta staršímu, neb jinému mistru, k dokonalému vyučení, pak za vyučenou dostání, se odevzdati, vdově pak z strany vyučení povinnované peníze zcela patřiti.

Má učedlník při osiřelé vdově v učení zůstati.

Pak v brzském čase před za vyučenou dostání, k jinému mistru se dáti.

**Articulus VIII.**

Kdyžby pak učedlník, jak již ponavrhnuto jest, čas svého vyučení poctivě a pořádně dokonal, a jemu sice nic v cestě nestálo, tehdy může a má po složení povinných peněz, kteréžto tolik, jako při přijímání, což v prvním artikulu obmezeno jest, vynášejí

Plat za vyučenou.

**Articulus IX.**

Mistrův synové mají rovně k cvičení vyměřený čas tak dobře jako jiný cizí učedlníci vystáti, však ale od přijímání a za vyučenou dostávají jenom polovic outrat nésti.

Mistrův synové.

**Arcticulus X.**

O tovaryších

Když tovaryš z toho místa, kde se vyučel, vandrovati chce, a jemu dle cechovních generálních patentův Articulo Secundo, nic v cestě nestojí, tehdy má on pod cechovní pečetí, a podpisem starších cechmistrův, hodno-věrně vejpisy z strany splození a vyučení v pokladnici zanechaných listův, proti složení mírného a obyčejného platu, spolu nejvejš až na 30 neb 45 kr. jakož také to v pravených Generálních předepsané cechovní vysvědčení neb svého dobrého chování důkaz, však bez dalšího ouplatku, vyzdvihnouti, a takové vysvědčení jemu pořádek bez všeho odporování uděliti povinnen býti. Pokudž ale on poddaný jest, musí ještě od své vrchnosti dovolující ceduly k vandrování sobě vymocti, pak může do ciziny, aby tam svou profesi provozovati, a k lepší dokonalosti přijíti mohl, se odebrati; A to se jenom o prvním vandrování z toho místa, kde se vyučil, srozumívá; co se ale dalšího vandrování dotýče, takové má se na ten způsob, jak to Generální Patenty Art. 2. paragrapho. Naproti tomu ale , u. Item paragrapho

přitrefujíc se ale, u. vyměřují, pozorovati: Však aby nápodobná vysvědčení bez všeho ouplatku tovaryšům se vydávali; Mohouce se pak přihoditi, že by takový vandrovní tovaryš bez své viny na cestě o své vejpisy svého splození a vyučení přišel, následovně takové s sebou přinesl, neb pro dlouhost cesty zpátky přinésti nemohl, tehdy má na tom dosti býti, kdyžby on jenom pořádné vysvědčení svého chování z toho místa, kde posledně v díle pozůstával, z čeho by se seznati mohlo, že on pořádně vyučený tovaryš jest sebou přinesl. Requisita neb potřebnosti k vandrování z téhož místa, a kde se vyučit má tovaryš vyzdvihnouti: svého chování vysvědčení jemu darmo vejpisy, pak svého narození a vyučení proti vyměřenému platu uděliti.Též od své vrchnosti dovolující ceduli sobě vymocti
K dalšímu vandru pak nápodobně requisita jemu se vydati.
O ztracených listích splození a vyučení.

**Articulus XI.**
Vandrovní léta v menších místách třetí a čtvrté classis, pro pořádky pekařův, sládkův, řezníkův, přikrývačův, pernikářův, tesařův, a hrnčířův na dvě: zlatníkův, kameníkův, jirchářův, a hodinářův na čtyry, ostatních řemeslníkův pak veskrz na tři léta tuto se vysazujou, však respectu přednějších míst při vyměření speciálních cechovních articulův se zanechává, mají se ode všech, a jednoho každého, nešť jest on syn mistra, neb cizí, zcela vystáti; leda že by pro tělesnou nedůživost, neb jiné důstatečné a obvzláštné příčiny některý tovaryš vandrovati nemohl, v kterýmžto příběhu vysazená léta zcela, neb dílem, od vrchnosti neb Magistrátu s vyrozuměním na to cechovního Commisaře, a téhož pořádku, však jináč ne, než aby takový tovaryš v místě svého vyučení při dobře zběhlým mistru dvojnásobně tolik let pracoval, následovně vandrovní léta dvojnásobně vynahradil, prominouti se mohou; ostatně při vandrování nápodobně zapotřebí nejní, vysazená vandrovní léta pořád bez přestání, a odložení, obvzláště pokudž příčiny v tom se vynacházejí, proč taková vandrovná Léta se odložiti musejí, vykonati, nýbrž dosti na tom býti má, když nápodobný tovaryš potom ostatní vandrovní čas ještě vyplní.
Vandrovní léta obyčejně jako učedlnická se zachovávají.
Mistrův synové ve vandrování nemají nic napřed.
Kdy a jak vandrovní Léta se prominouti mohou.
Proti dvojnásobnému vynahražení v tom místě, kde se vyučení stalo.
Odložení vandrovního času.

**Articulus XII.**
Přivandrující tovaryš má povinen býti na cechovní hospodu pokudž taková v tom místě se vynachází jíti a hned ten neb nejdýl druhý den na to skrze cechovního posla neb staršího tovaryše o dílo se postarati, též do toho dohozeného díla bez prodlévání vstoupiti především ale ty nahoře v artykulu desátým zaznamenané

hodnověrné vejpisy svého splození a vyučení z téhož místa kde se vyučil nápodobně z toho místa kde posledně v díle stál, cechovní vysvědčení k schování při cechovní pokladnici složiti an v protivným příběhu jemu žádné dílo se nedá, nýbrž na všechen způsob se tak pokračovati bude, jak řemeslnická Generalia Articulo 2.do § p[aragrap]hó Kdoby z tovaryšův ale u. vyměřujou.
Přivandrující tovaryš má do cechovní hospody jíti, se o dílo obstarati a do takového vstoupiti.
Též hodnověrné vejpisy a svého dobrého chování vysvědčení složiti.
V protivným příběhu nikoliv jemu dílo se dáti a sice dle patentův se pokračovati.

**Articulus XIII.tius**
Staloliby se pak, žeby přivandrujícímu tovaryši v tom místě žádné dílo se nedalo, tehdy mají starší cechmistři na jeho sebou přinešeném vysvědčení bez všeho auplatku toto zaznamenati: že sice on o dílo se ptal, však žádný mistr, kterýby jeho byl potřeboval, se nevynašel, a on proto dále vandrovati přinucen byl.
Vysvědčení když žádné dílo se dostati nemůže.

**Articulus XIV.tus**
Odkudž tovaryš při svém mistru v díle víceji zůstati nechce, tehdy má on zavázán býti jemu dílo nejmíň osm dní napřed, jestliby sice další čas neboližto skrz starou zvyklost, neb dle majících potvrzených artikulův vyvržen nebyl, vypověditi pak obyčejně od toho místa čtvrt léta jinam vandrovati a spíšeji k jinému mistru do díla tam nikoliv nevstupovati.
Má se dílo nejmíň osm dní napřed vypověditi.
Pak z toho místa čtvrt léta jinam vandrovati.

**Articulus XV.tus**
A toho se jenom o těch špatnějších místách třetí a čtvrté classis, srozůmívá; Co se ale přednějších a lidnatých měst, obvzláště Prahu, Vratislavy, Brna a Holomouce dotýče; tu poněvadž jiné přičiny jsou, pročby tovaryši se nedovolilo při víceji mistřích téhož města svou professy provozovati; pročež tovaryšům dovoleno býti má, od jednoho mistra k druhému do díla vstoupiti, však ale s tou dvojnásobnou vejminkou: předně, aby on zanechávajícímu mistru napřed pořádně rovně tak, jakoby konečně odvandrovati chtěl, vypověděl; za druhé pak, aby on při praveným zanechávajícím mistru se dobře zachoval, a z té přičiny písebné neb austné vysvědčení proukázati mohl. A pokudžby také jeden neb druhý pořádek v městech Pražských, Vratislavy, Brně, a Holomouci skrze nové milostivé potvrzené cechovní artykule skutečně byl obdržel, že tovaryši nikoliv mají od jednoho mistra k druhému do díla vstupovati, nýbrž po vypověděním a vykročením z místa jinam vandrovati, nic však méně starším cechmistrům a inspectorům, neb dokonce Magistratu přece svobodno bude, tovaryšům dle uznání a majících

důležitých příčin, od jednoho k druhému mistru do díla jíti mocti povolovati.Toto ponavržení pak má nápodobně při ostatních větších a lidnatějších respective Královských-věnných a jiných městách, na starší cechmistři, commissaře, a Magistráty se vstahovati, totižto kdyžby se za dobré uznalo, zdaližby to jak cechu, tak všeobecnému užitečné bylo a povoliti se mohlo, neb ne. Ostatně co se z strany vejpovědi nahoře o tovaryších ponavrhlo, to se nápodobně o mistřích, když oni tovaryše dílejíc v díle místi nechtějí, srozůmívá, však ale jenom v tomto příběhu, když tovaryš se dobře chová, nebo zle se chovající tovaryš může se bez vší vejpovědi z díla pryč odbýti.
Jak od jednoho k druhému mistru tovaryš do díla vkročiti může.
Byťby takové potvrzené wexlování v cechovních artikulích prv zapověděné bylo.

**Articulus XVI.tus**
Dálejíc starším cechmistrům, a pořádkův inspectorům, neb Commisařům, též vrchnosti neb Magistrátu z majících příčin se nezbraňuje, vandrujícímu tovaryši dovoliti, aby on k tomu, neb onému mistru in specie, na kterýho tovaryš ukáže, a který mistr jeho tovaryše potřebuje, aneb míti chce, do díla jíti mohl, an sice přijímání tovaryšův má se po pořadu zachovávati.
Dovolení se dává přitom neb oněm mistru in specie pracovati, mimo pořadu.

**Articulus XVII.mus**
Žádný tovaryš nemá se opovážiti (jak sice obyčej byl) bez díla pondělek stráviti, ani v jiným všedním dni v týhodni zaháleti, pod pokutou poloviční, neb také dle povahy celé týhodné mzdy, kterou mistr, při kterým tovaryš v díle stojí, jemu odtrhnouti, a do pokladnice složiti, však odtud jenom dle uznání pořádku za zameškané dni, svůj díl vzíti mocti bude; Pokudžby ale ten mistr to neučinil, následovně tovaryše, a jeho přesevzatou zahálku při pořádku nepřednesl, nýbrž k tomu skrze prsty hleděl, má on přidržán býti, netoliko za každý zaháleční všední den tovaryše pokutu, alebrž také ještě jednou tolik, že to přehlížel, zaplatiti.

**Articulus XVIII.vus**
Žádný tovaryš nemá přes ten, neboližto skrze vrchnost při každém městě vyměřený, neb sice obyčejný večerní čas, a to sice v létě přes deset a v zimě pak přes devět hodin mimo příbytku mistra svého pod myměřenou cechovní pokutou zůstati, tím ménějíc, a to pod dvojnásobnou i také dle okolostojíčnosti ještě i ostřejší pokutou, jinde noclehovati; Kdežto při jedným každým kvartálním shromáždění, který tovaryš, a jak často skrz celý kvartál pozdě domu přišel, nebo přes noc zůstal tázáno, a za každé opoždění, neb jinde noclehování ponavrhnutá pokuta, ne jen toliko od tovaryše, alebrž i také od samého mistra, jestliby on to zamlčel, do pokladnice složená býti má.
Tovaryši mají při vysazené večerní hodině doma býti.

Nikoliv ale přes noc jinde zůstati, pod uvarování cechovné pokuty.
Kterážto také na přehlížující mistry se vstahuje.

**Articulus XIX.nus**

A jakož v řemeslnických Generálních Patentích Articulo 13.tio mistrům zapověděno jest, z své vlastní vůle z strany jisté ceny svého díla k téhož zadražení mezi sebou se srozuměti, tak také tovaryšům na žádný spůsob se nedovoluje mezi sebou se zavázati žádnou menší mzdu, než kterou jsou společně zavřeli, od mistrův bráti; Pokudžby ale přece nětco podobného se přihodilo, tehdy má onen tovaryš, jenž žádné dílo bez té, mezi nima zvejšené mzdy přijmouti nechce, za jednoho pobuzytele jiných spolu-tovaryšův držán, a dle uznání téhož místa vrchnosti neb Magistrátu s arrestem a jinými pokutami stižen býti.
Jakož závazek mezi mistrami z strany ceny díla zapověděný jest;
Tak také mezi tovaryšmi z strany týhodné mzdy.

**Articulus XX.mus**

Že šenk při tak nazvaných šenkovních řemeslích na slušnou míru se přivédsti, a patnáct a nejvejš dvadcet krejcarův převýšovati, též také když dokonce nic dáti se nemá, to sice již řemeslnická Generalia Art: 7.mo v sobě obsahujou, my však respectu těchto šenkovních řemesel v menších místách toto ustanovenu býti chtíti ráčíme, aby vandrovnímu tovaryši neboližto domácí strava, neb místo ní 6. a nejvejš 7. krejc. se dalo; pokudžby ale v takovým malým místě žádná pokladnice nebyla, nýbrž jeden neb druhý jinam přivtělený samotný mistr tam se vynacházel, a takový šenk jemu dávati za těžce přicházelo, tehdy má takový vandrovní tovaryš pod vrchnostlivou pokutou, dálejíc vandrovati povinnen býti; a třebas také takový šenk v menších místách, kde pokladnice jest, dáván byl, má ten šenk od cechovních poslův, neb starších tovaryšův, aneb taky od mladšího mistra se obstarati, žádný pak aniž v nedělních, a svátečních, ale všedních dnech k tomu se nutiti, následovně v těch a jiných příbězích zbytečně pití se zameziti.
Kde a jak šenk se zachovávati.
V malých místách, kde žádná pokladnice.
Skrze toho ten šenk se obstarati.
Žádný k tomu přijíti se nenutiti.
Zbytečné pití se zameziti má

**Articulus XXI.mus**

Jsouce v řemeslnických generálních patentích Articulo 6.to ustanoveno, že tovaryši žádné bratrstvo mezi sebou ustanoviti nemohou, a žádnou bratrskou pečeť víc míti nemají; z čehož také následuje, že tovaryši ani vlastnou od celého řemesla oddělenou pokladnici ani svoje vlastní oddělené artikule, ani také obvzláštné shromáždění, neb tak nazvané tovaryšké dni držeti nemohou;

Poněvadž ale při mnohých pořádcích tento obyčej jest, že tovaryši k zaopatření chudých nemocných tovaryšův každou neděli, neb měsíčně v cechovní hospodě, neb při cechovním otci v přítomnosti dvouch tak jmenovaných přísežných mistrův společně se scházejí, a týhodně 1. kr. neb měsíčně 4 kr. až na 7 kr. skládají (kteréžto tovaryšské skládání jenom respectu měst a míst třetí na 1 kr. čtvrté pak classic na půl krejc. uto se vyvrhuje) pročež má sice jim toto shromáždění, pokudžby takové skládání snad jináč zaopatřené nebylo, neb dokonce na pořádné kvartální cechovní shormáždění od mistrův a tovaryšův odloženo býti nemohlo, však na tento způsob povoleno býti, aby přitom žádný rozsudek se nestal, nýbrž kdyžby se nětco nenadále přihodilo, to samé neboližto k rozsudku starších cechmistrův v přítomnosti cechovního comissaře, neb dle okolostojíčnosti až do nejbližšího pořádného celého cechovního shromáždění poodloženo bylo: ostatně pak má takový k složení přicházející peníz do jednoho skladu, který na spůsob malé pokladnice, neb také truhličky býti může dohromady se vložiti, a taková truhlička, do kteréžto nic jiného se dávati nemá, po skončeným složení tu kde pořádná cechovní pokladnice jest, se skovati a zavříti.
Tovaryši ani bratrsvo ani pečeť bratrstva ani tovaryšskou pokladnci, ani oddělené artykule, ani tak nazvané tovaryšské dni míti nemají.
Tovaryšské skládání při celým cechovním shromáždění.
Neb v přítomnosti starších přísežných.
Však aby přitom žádný rozsudek se nestal.
Sklad tovaryšský na peníze.
Téhož opatrování při mistrovské pokladnici.

**Articulus XXII. dus**
Všickni tovaryši mají ne jenom pod mocí starších cechmistrův státi, a jim ppovolní býti, jim pak nikoliv svývolně se protiviti, nýbrž co se professy tejká, povinnou volnost a poslušnost neodporně prokázati, alebrž i také svých mistrův zisk a užitek vyhledávati v nich věrně a pilně se chovati, a sice při všech shromáždění, neb na cechovní hospodě, a doma u svého mistra poctivě, pokojně a bohabojně sobě védsti, všech pohoršlivých, hanebných a oplzných řečí, neb písniček obvzláště pak zlořemčení a proklínání se zdržeti, jeden druhému přezdívající jména nikoliv sobě dávati, ani nic jiného, coby roztržitost, nevůli, hádku a zlé dorozumění působiti mohlo, tím méněji ale půtky, neb pranice úkladně předse bráti, aniž také při veřejných jarmarcích, neb jinde do nepřislušející hry se pouštěti, a toho všeho pod citedlnou od pořádku neb dle povahy věcí od téhož místa vrchnosti neb magistrátu očekávati mající pokutou, konečně se varovati.
Tovaryši mají starší cechmistři poslouchati.
Svých mistrův užitek vyhledávati.

Ostatně dobře se chovati.
Od hanebných řečí a písniček:
Též zlořečení a proklínání.
Tolikéž od veřejných her se zdržeti.
Pod pokutou.

**Articulus XXIII.tius**

Pokudžby ale tovaryš dle všeho toho ponavrhnutého se nechoval, a před svým právním očištění a dostiučinění z díla vystoupiti, a dál vandrovati chtěl, tehdy v tom příběhu dle řemeslnických Generálních patentův Art: 2.do jemu k vandru potřebné vysvědčení nikoliv se vydati, nýbrž podle nadřečených patentův se pokračovati má.
Dobře se nechovajícímu tovaryši nemá se vysvědčení k vandru uděliti.

**Articulus XXIV.tus**

Kterýby tovaryš při kvartálních shromáždění neb jiných řemeslnických povolání, bez důležité příčiny a postačitedlné vejmluvy se nepostavil, neb sice pozdě přišel, má on podle cechovního uznání pokutován býti. Tovaryš jenž pozdě, neb dokonce do cechovního shromáždění nepřichází, má pokutován býti

**Articulus XXV.tus**

O mistřích, mistrovských kusích a mistrovských povinnostech
Když tovaryš již čas svého vandru vykonal, a mistrem býti žádá, tehdy má on pokudžby v místě svého vyučení sám nebyl vysvědčení od cechu téhož proukázání z pokladnice téhož místa, kde se vyučil své tam schované jak z strany svého splození, tak vyučení vysvědčující listy in originali vyzdvihnouti, a do pokladnice téhož místa, kde mistrem býti vyhledává složiti, neméně bylliby on poddaný a v jiným nepoddácím místě mistrem býti chtěl, od své vrchnosti vejhostný list, jakož i Attestací svého zcela vykonalého vandru proukázati, následovně při společným pořádku náležitě se ohlásiti mezi tím při témž Magistrátu o městské právo, pokudžby od pořádku za mistra přijat byl, se obstarati, a takové vejmičné povolení ukázati, kdyžby ale on v poddácím místě mistrem a měšťanem býti chtěl, vrchnostlivý consens neb povolení sobě vymocti.
Jak tovaryš chtě mistrem býti se zachovati má.

**Articulus XXVI.tus**

Pokudžby žádná důstatečná příčina, která by jemu z strany dosáhnutí mistrovského práva v cestě nestála, se nevyskytla, tehdy mají se jemu takové mistrovský kusy k dělání vysaditi, aby skrze ně jeho schopnost a povědomost se seznati, zbytečným útratám ujíti, a takový lehce odbíti a prodati mohli; Co se ale těch řemesel při kterýchžto mistrovský kusy i natura se vyhotoviti nedají, dotýče,

takový nemají nápodobně v drahých obrysách, modelích a mustřích jim se představiti, a k vyhotovení dáti.
V čem mistrovský kusy pozůstávati mají.

**Articulus XXVII.mus**
Na kterým místě, v kterém čase, a pod jakým dohlížení mistrovský kusy k vypracování přicházejí, tu se má podle řemeslnické zvyklosti pokračovati, přitom ale na všechen spůsob se pozorovati, aby takové dohlídnutí tomu, jenž mistrovský kus vyhotovuje, skrze k tomu zřízené dohlídače žádné zbytečné útraty, které tuto zcela se zapovídají, nespůsobilo.
Kde a kdy mistrovské kusy však bez outrat vyhotoveni býti mají.

**Articulus XXVIII.vus**
Vyhotovené kusy mají se pořádku ukázati, pak, zdaliž ty spůsobní a dobře vypracovaní jsou od cechovního Commissaře a starších cechmistrův též dle obyčeje i jiných mistrův se považiti. Vynašliliby ale oni přitom nějaké malé chyby, ty se mohou mírnou pokutou prominouti. Pokudžby ale takové chyby byly, žeby proto mistrovský kusy se zavrhnouti museli, tehdy má takový řemeslník na jistý mírný čas k dalšímu tovaryšskému dílu a lepšímu pochopení své Professy se poukázati.
Kde a komu zhotovené mistrovský kusy proukázané, a od koho za spůsobné uznané býti mají.

**Articulus XXIX.nus**
Kdyžby ale mistrovský kusy za dobré a chvalitebné se uznali, tehdy má ten, jenž je zhotovil, k mistrovskému a respective městskému právu připuštěn býti.
O připuštění k městskému a mistrovskému právu.

**Articulus XXX.mus**
Hodování, neb tak nazvané svadčiny, a mistrovský obědy při udělení mistrovského práva, in natura, zcela se tuto zapovídají, místo toho pak má se polovice té do pokladnice k složení z strany vtělení přicházející povinnosti, která v následujícím artikulu dle proporcí řemesel se vyvrhuje, mistrům na penězích odvédsti.
Vyměření povinnosti z strany mistrovského práva.
Pak zápisných.

**Articulus XXXI.mus**
Co se ale platu z strany mistrovského práva, neb přijímání, a obvzláštního zapisování tejká, takový bude se respectu pořádkův ve přednějších městach první a druhé classis, v té částce, kterou již dílem milostivě potvrzené, neb ještě

budoucně k potvrzení přicházející speciální cechovní artykulové v sobě obsahujou, odváděti; naproti tomu však respectu menších míst třetí a čtvrté classis, kdežto novo-dělaný mistři od těch již vtělených mistrův podle své vlastné vůle a libosti taxírovány byli, mají možnější řemesla, jakožto mydláři, mlynáři, sládci, řezníci, soukeníci, jircháři a koželuhové jménem mistrovského práva neb přijímání 15 zl., tesaři, zedníci, kameníci, kováři, zámečníci, pekaři, koláři, bečváři, truhláři, sedláři a kožešníci 12 zl. 30 kr. a dále nic víc, od zápisu ale 1 zl. 10 kr. a pro cechovního posla 35 kr. složiti.
Vyměření povinnosti z strany mistrovského práva.
Pak zápisných.
Též jiných outrat

**Articulus XXXII.dus**
Ve všech případnostech a článcích, nešť se tejkají takový platu od učedlníkův, tovaryšův, neb mistrův neb vysázení a uznání mistrovských kusův, neb jakéby koliv jiné roztržitosti sice se přihoditi mohli, vrchní dohlížení a rozsudek vesměs vrchnosti neb Magistrátu přináleží
Vrchnost a Magistrát mají ve všech příbězích vrchní uznání.

**Articulus XXXIII.tius**
Od mistrovských právních outrat mají mistrovský syny též oni, kteří mistrovské právo povyhledávajíce mistrovské vdovy, neb dcery sobě za manželky bérou, a tudy k řemeslu se přižeňujou, jenom polovici zapraviti, v mistrovských kusích ale ve všem jako cizí zavázáni býti.
Mistrovským synům, vdovám a dcerám polovice outrat se prohližuje.
V mistrovských kusech však jako cizí se pozorujou.

**Articulus XXXIV.tus**
Ty, jenž v kraji v menších městech se usaditi a v větším místě neb městě k pořádku se přivtěliti dáti chtějí, mají jenom polovici do pokladnice jak za přivtělení, tak za mistrovský oběd, neb svačinu, zapravovati.
Co mistři z malých do větších míst od přivtělení platiti mají.

**Articulus XXXV.tus**
K zachování a rozmnožení další městské živnosti a obchodu, žádnému mistru dovoleno býti nemá, druhého mistra tovaryše skrz přislibování nějakého daru, aneb na jiné nepříslušející a vlastního zisku pohledávající způsoby odluzovati, a k sobě přitahovati, pod pokutou a uznáním společeného pořádku, a téhož Inspectora, neb Commissaře; pokudžby ale ta skrz takové tovaryšův a díla odlouzení učiněná škoda od větší podstaty byla, tu škodu trpícímu mistru

svobodno bude, při vrchnosti neb Magistrátu slušnou náhradu an pořádkové žádnou pokutu, která dva zlatý převyšuje, uložiti nemohou, povyhledávati.
Odluzování tovaryšův a díla jest pod pokutou zapověděné.

**Articulus XXXVI.tus**
Nápodobně když některý mistr druhému jeho dílo neprávně zlehčuje, a skrze to lidí k sobě přitahuje, též když mistr druhého z oného k provozování své živnosti a odbejvání svého díla najatého krámu, neb místa skrze nespravedlivé způsoby vybíti usiluje.
Jeden mistr druhému nemá dílo zlehčovati a skrze to lidi odluzovati, též z jeho krámu vystrkovati.

**Articulus XXXVII.mus**
Neméně kdyžby mistr nepořádnému huntýři aneb tak nazvanému fušeru ke škodě a újmě cechu postranné dílo dával; sice ale přitom zcela, co z strany pravených huntýřův a fušerův v řemeslnických Generálních patentích Art: 9.ho §.p[aragrap]hó Při čemž pak my/u. již vyměřeno jest, pozůstává.
A jako i také žádné dílo huntýřům dávati.

**Articulus XXXVIII.vus**
Chceme také my vesměs zdeř opáčlivě zachovanu býti co řemeslnické Generální Patenty Articulo 2.do §.p[aragrap]hó. A poněvádž pořádkové/ u. z strany té cechu vejš přes dva zlatý nedovolené pokuty, pak Art: 8.vo v jaké pokutní případnosti pořádku, a naproti tomu vrchnosti neb magistátu patřejí, a co k tomu z strany odvolání a téhož brzského skončení připojeno jest, právně v sobě obsahujou. Cechovní pokuta nejvejš na 2 flor: se vzstahovati má.
V kterých příbězích pokutování pořádkům neb vrchnostem a magistrátům patří.

**Articulus XXXIX.nus**
Dálejíc mají vrchnosti a magistratové na to pozor a zřetel míti, aby jedno řemeslo druhému do jeho Professy a živnosti nikoliv nesahalo, nýbrž každé řemeslo při své vlastné professy zůstalo a s ní zavděk přijalo.
Jedno řemeslo nemá druhému v živnosti překážeti.

**Articulus XL.mus**
Tolikéž k pozorování přichází, aby ve všech městách neb městečkách usedly a contribuirující řemeslníci při svých právně nabytých týhodních trzích od jiných tam s dílem a zbožím snad přicházejících řemeslníkův žádného skrácení netrpěli, nýbrž podobné sebou přinešené zboží jim se pobralo; Naproti tomu ale, co se veřejných svobodných jarmarkův dotýče, mají starší cechmistři jednoho každého místa, to tam od cizích řemeslníkův na prodej přinešené dílo a zboží před

začatým jarmarkem z strany hodnosti téhož, aby prodavači v skutečném prodávání zaneprázdněni nebyli, však bez všeho ouplatku přehlížeti a kdyžby nětco nehodného a darebného se vynašlo, to uznáním vrchnosti neb Magistrátu pobrati právo míti.
Cizí řemeslníci nemají v týhodní trhy jinam své zboží přinášeti, krom veřejných jarmarkův.
A to pod pokutou stracení svého zboží.
Kterážto pokuta také na vynalezlé nehodné dílo se vztahuje.

**Articulus XLI.mus**
Co se zapověděného protulování, neb tak nazvaného hauzýrování dotýče, takové dle Generálních Patentův nemá se na žádný způsob provozovati, nýbrž každá vrchnost a Magistrat, též jiní vyšší úřadové zavázáni budou, každému pořádku na jeho slušné přednešení všeochotné úřadné dopomožení učiniti.
Protulování neb tak nazvané hauzýrování se zapovídá.

**Articulus XLII.dus**
Kdyžby mistr se rozstonal, a právě ten čas s žádným tovaryšem zaopatřen nebyl, tehdy mají k provozování jeho potřebné živnosti, pokudž ta nemoc nejni nakažlivá, ostatní mistrové, a to sice jeden po druhým od starších až k nejmladšímu tak dlouho, dokud nemoc trvá a žádný vandrovní tovaryš nepřichází jednoho tovaryše na osm dní propůjčiti.
Nemocnému / o žádným tovaryšem zaopatřenému mistru mají ostatní mistři po pořadu jednoho tovaryše na osm dní propůjčiti.

**Articulus XLIII.tius**
Sejdouce ze světa mistr, neb jeho žena, dítě, tovaryš, neb učedlník, má pořádek neboližto společně, neb pokudžby takový v velkým počtu byl, následovně v týhodni, neb sice častějc podobné případnosti se přihodili, a tudy pořádek z strany živnosti své nějaké zaneprázněni trpěti měl, dle ustanovení vrchnosti neb Magistrátu jistý díl po pořadu, na pohřeb jíti povinnen, ten ale jenžby to zanedbal, s mírnou od cechu uznalou pokutou potrestán býti.
Na pohřeb se jíti má pod pokutou.

**Articulus XLIV.tus**
O vdovách
Po mistru osiřalé vdově svobodno jest svoje řemeslo tak dlouho, dokud ona svůj stav nepromění, a jiného mimo toho cechu za muže sobě nevezme, skrze jednoho od pořádku ji daného tovaryše, pokudž již s ním prv zaopatřená nejní, provozovati, však ale ona přitom povinná jest, tak, jak jinší mistři, obyčejnou do

pokladnice k složení přicházející peněžitou částku zapraviti, naproti tomu ale pořádek má se přičiniti, jí v jiných případnostech všemožně na ruku jíti.
Na jaký způsob vdovy řemesla provozovati mohou.

**Articulus XLV.tus**
Pokudžby ale vdova sobě zase od téhož řemesla tovaryše za manžela pojíti chtěla, tehdy ten povinnen bude, jak se nejspíš státi může, právo mistrovské sobě objednati.
Pokudžby vdova tovaryše sobě za manžela pojala, má on o mistrovské právo se obstarati.

**Articulus XLVI.tus**
O cechovních shromáždění a peněžité sbírce
Obyčejné cechovní shromáždění mají čtyrykráte v roce, a to sice každý kvartál, s vědomím, a po každý v přítomnosti vrchnostlivého, neb od Magistrátu ustanoveného cechovního Inspectora, neb Commissaře, se držeti, přitom pak všichni mistři a tovaryši, mimo důležitého zaneprázdnění a příčiny, též z strany toho, záhy učiněné vejmluvy, po stalém obeslání skrze cechovního posla, k určitému času, a na obyčejným místě, bez zbraně, ctně a střídmě se najíti dáti.
Shromáždění má se každý kvartál držeti; a to v přítomnosti Commissaře.
Kdežto všichni mistři a tovaryši (mimo důležité příčiny/ a záhy stalého vymluvení) bez zbraně se najíti dají.

**Articulus XLVII.mus**
Který pak bez důležité a postačitedlné příčiny a vejmluvy se najíti nedá, neb po již otevřené pokladnici pozdě přijde, takový má dle uznání pořádku pokutován býti.
Pokuta pro pozdě, neb dokonce nepřicházející.

**Articulus XLVIII.vus**
Při takových shromáždění má jeden každý mravně, přívětivě, a počestně proti sobě jednati, nikoliv ale se do nějaké prudkosti, vejsměšku, neb jiných neslušnostech pod vysazenou cechovní pokutou pustiti, pak cechovnímu Inspectoru a starším mistrům vší slušnou čest a poslušnost prokázati, naproti tomu taky sami starší mistři s náležitou náchylností a přívětivým jednání, též dobrým příkladem ostatním mistrům, tovaryšům a učedlníkům předcházeti.
Při shromáždění má se počestné jednání zachovávati.

**Articulus XLIX.nus**
Pokudžby ale mistr, neb tovaryš proti druhému v cechovních věcech nětco žalovati měl, tehdy má jak žalující tak taky obžalovaný z svého místa vyvstati, a

při pokladnici stoje svou žalobu, druhý pak svou odpověď na to pořádně a uctivě přednésti, potom pak po jich vystoupení rozsudek a vyměření následovati.
Před otevřenou pokladnicí mají se žaloby přednésti.

**Articulus L.mus**
Kdyby se ale nějaké roztržitosti ne tak od velké podstaty mezy cechovními oudmy před kvartálním shromáždění přihodili, a ty tak lechce se odložiti nedali, mohou takové taky před kvartálním shromáždění starším mistrům a cechovnímu Commissaři k vyslyšení, porovnání, i také uznání a vyměření přednešené býti.
Mezi kvartálem vzniklé roztržitosti mohou se Inspectorovi a starším cechmistrům přednésti.

**Articulus LI.mus**
Mimo kvartálních nemají se žádné neobyčejné cechovní shromáždění pro uvarování zbytečného zameškání držeti, leda, žeby toho nevyhnutedlná potřeba byla, v kterýmžto příběhu kdyžby se to privátní důležitost tejkalo, ten, jenž takového neobyčejného shromáždění příčinou jest, povinnen bude, outraty samotně zapraviti.
Krom kvartálního nemá žádné shromáždění se držeti, leda by toho potřeba byla.
Však na outraty toho, jenž takového shromáždění příčinou jest.

**Articulus LII.dus**
Při každým kvartálním shromáždění má jeden každý mistr a tovaryš (odtuď však starší cechmistři pro jich velké v rozličných cechovních důležitostech mající zaneprázdnění tu, kde obyčej jest, osvobozeni býti mohou) obyčejnou peněžitou částku do pokladnice složiti.
Při každém kvartálním shromáždění jeden každý mistr a tovaryš, krom starších cechmistrův, jest povinnen svou peněžitou částku složiti.

**Articulus LIII.tius**
V krajích přebývající a jinam přivtělený mistři nejsou povinni, pokudžby jim za těžko přicházelo, k všem a každému kvartálnímu shromáždění se postaviti, však ale přece zavázáni budou, netoliko kvartální cechovní povinnost pokaždý odeslati, alebrž taky při posledním kvartálním shromáždění každého roku se najíti dáti.
Přivtělený mistři nepřicházejí každý kvartál.
Nýbrž jenom peněžitou povinnost svou odesílají.
A při posledním kvartálu se najíti dávají.

**Articulus LIV.tus**
Při každým kvartálním shromáždění má se všechno to, co tam v cechovních rozepřích jednáno, a zavřeno bude, však bez zamezení slušného odvolání, do

pořádné knihy skrze jednoho k tomu obvzláště zřízeného mistra, neb sice majících cechovního písaře, proti obyčejnému zápisnému platu se zapsati, aby každý cechovní oud, kterému by na tom záleželo, jakož i také vrchnost, pokudžby toho zapotřebí bylo, toho dokonalou správu a vejpis míti mohla.
Cechovní kniha zápisní se držeti má.

**Articulus LV.tus**
O starších cechmistřích, též o pokladnici a přivtělení cechův
Starší cechmistři mají se od Inspectora a pořádku dle obyčeje vyvoliti, a od téhož místa vrchnosti, neb Magistrátu, kde zvyklost jest, potvrditi, pak všechny mistři a tovaryši na každou obsílku pravených starších cechmistrův neprodleně se postaviti, též v slušných cechu se tejkajících případnostech vždy náležitou poslušnost prokázati.
Volení starších cechmistrův.

**Articulus LVI.tus**
Cechovní pokladnice, do kteréžto cechovní nadání, a jiné vše k pořádku patřící listy, též cechovní pečeť, pak od cechovních sbírek, pokut, contrabantův přijímání a zavyučenou dostávání učedlníkův, též připouštění k mistrovskému právu, a sice jiné se scházející peníze k schování přicházejí, má se s dvoj-neb trojnásobným rozličným zámkem zaopatřiti, pak vždycky jeden klíč cechovnímu Commissaři neb Inspectorovi odevzdati.
Co se do cechovní pokladnice skládati.
A ta jakým zámkem se zaopatřiti:
A od ní klíč Commissaři se odevzdati má.

**Articulus LVII.mus**
Onen starší cechmistr, jenž do Cassy přijímá, a z ní vydává, má se při každým kvartálním shromáždění, a tak v čtvrt létě v přítomnosti Inspectora, neb Commissaře, společnému cechu pořádný oučet složiti, a pokudž takový za pořádný se uzná, od Inspectora a pořádku na to ratificacý dostati.
Oučet cechovní pokladnice má se skrze staršího cechmistra védsti.
Ratificacý ale skrze Commissaře a pořádek se uděliti.

**Articulus LVIII.vus**
Kam z cechovních pokut a contrabantův přicházející peníze obrátiti se mají, to již řemeslnický Generální Patenty §.pho 8.vo vyměřujou.
Kam peníze z pokut a contrabantův se obrátiti mají.

**Articulus LIX.nus**

Cechovnímu Inspectorovi neb Commissaři za jeho práci a zaneprázdnění, nějaká mírná uznalost z pokladnických peněz se udělí.
Mírná uznalost na penězích pro Commissaře.

**Articulus LX.mus**
A jakož jednou za rok při shromáždění posledního kvartálu, naše nahoře častějíc opáčené nejmilostivější Generální řemeslnický patenty, též neméně i tyto vynější Generální řemeslnické artykulové, a co by sice pořádkové na svých obvzláštních cechovních artykulích již byli obdrželi, neb budoucně ještě obdržeti mohli, celému shromážděnému pořádku přečísti se mají, tak také všichni mistři a tovaryši zavázáni budou, nejenom taková vyměření nejposlušnějíc vyplniti a vykonati, alebrž také oni sami mistři svoje tovaryše k téhož vyplnění a vykonání přidržeti: ostatně pak podle těch, dobrého řádu hašení ohně, a jiné cechovní důležitosti se tejkajících, od nás, neb našich královských Guberniis prošlých, a ještě budoucně projíti mohoucích nařízení a poručení ve všem se zachovati. Ročně přečtěni Generalních řemeslnických patentův, pak těchto Generálních a obdržených obvzláštních cechovních artykulův. A těch, a dobrého řádu zachovávání.

**Articulus LXI.mus**
Co se přivtělení rozličných řemesel dotýče, to sice přitom pozůstává, aby takové pod jednostejnýma cechovníma artykulma státi mohli, však pokudžby od každého přivtěleného řemesla tak mnoho osob bylo, aby z nich jeden za staršího k rozsuzování mistrovských kusův, a zaopatření jiných řemeslnických důležitostí dosazen býti mohl; leda žeby to přivtělní mezi takovýma řemeslami se stalo, kterážto by obvzláštní takovou connexy mezi sebou měli, aby jedno druhýho řemesla mistrovský kusy za náležité a hodné uznati v stavu bylo.
Na jaký způsob rozličná řemesla pod jednou pokladnicí státi mohou.